

ARXIU CENTRAL

LIRICH-DRAMÁTICH

PARDALETS AL CAP

JOGUINA LIRICA EN UN ACTE,

LLETRA DE

TEODORO BARÓ

Y MUSICA DEL MESTRE

DON NICOLAU MANENT

Estrenada
en lo teatre del Circo l' any 1871.

BARCELONA.

ESTAMPA DE SALVADOR MANERO,

RONDA DEL NORT, NUMERO 128.

— 6
1871.

La propietat de aquesta obra pertany á sos autors, y la edició y venta de exemplars á D. Rafel Ribas, director del *Arxiu central Lirich-Dramatic*, únich encarregat dels drets de representació.

A

DON EDUART VIDAL Y VALENCIANO

Aquesta joguina t' apertany Eduart, puig al posarla en escena la enriques ab molts detalls, ab los quals no hi havia pensat, y li donares nova vida. Vulgas que 't pose lo teu nom aquí, per mes que se be que la obreta no es digna de tú: en cambi en aquestes ratllas hi veurás una proba de amistad y afecte de

Teodoro Baró

PERSONATGES

ROSETA.	SRA. ENRIQUETA ALEMANY.
PEPETA.	STA. ROSA TORT.
SENYOR BERNAT.	D. EDUART MOLLA.
PERET..	» JOSEP RIUDEVETS.
TON.	» ROBERT TORRES.
XICH.	» JOAQUIM BIOSCA.

NOTA INTERESSANT. — Durant la representació de aquet cuadro, y mes senyaladament en las primeras escenas — empero cuidant de no interrompre la acció capital, — convé que surten á escena alguns grupos y comparsas que puguen donar mes color local, com per exemple: un repartidor de diaris, un carter, un escombriaire, un ajudant de col·legi ab noys, municipals, etc., etc., á gust y discreció del director de escena.

ACTE ÚNICH.

La decoració s'oposa una plasseta de Barcelona. A la dreta una porta ahont hi haurá lo puesto de un sastre, porter de la casa. A la esquerra una botiga.

ESCENA PRIMERA.

Coro de donas ab cistells plens de figas; poch després, altres donas ab plats.

MÚSICA.

CORO. ¡Collidetas del dia!
¡veniu! ¡veniu!
veniu, son collidetas
de aquest mati!

ALTRES ¿A quant van?
UNAS. Ben barato,

á dos, á dos.

¡Collidetas del dia!

¿Qui 'n vol? ¿qui 'n vol?

ALTRES. A mi duas dotzenas.

UNAS. Coireu, correu,
frescas y triadas
no 'n trobareu.

ALTRES. Correm, anem de pressa;
que es tart.

UNAS. A dos.

ALTRES. Anem que el xocolate
tenim, tenim al foch.

(Se 'n van, quedantse alguna dona de las que venen figas.)

ESCENA II.

DONA I.ª y algun' altre **BERNAT** surt de casa y treu á la porta lo vetlladó ab einas, fil, etc.

BER. Jo crech que m' hauré adormit,

mes aquestas s' encarregan
de despertar-me cridant.
DO. ¡Collidetas!
BER. (*escarnintla.*) ¡Collidetas!
No cridis tant! Y com cansa
senti' ¡collidetas! ¡sempre!
DO. Bernat, tinga molt bon dia.
¿Que no 'n compra una dotzena?
BER. ¿Son ben grossas?
DO. Y bonicas.
BER. ¿A quant?
DO. Ja ho sap, baratetas,
á dos quartets.
BER. Be, ¿triadas?
DO. Per vosté, si.
BER. Son ben frescas.
DO. Com que guardan la rosada.
BER. Mitja dotzena. Una pessa
de dos, té; tornam un cuarto.
DO. Tingui.
BER. Está bé.
DO. ¡Collidetas
del dial (*se 'n vá.*)
BER. Si, si, del dial!
Han de teni' pulmó y llengua.

ESCENA III.

DIT y PEPA *ab un cistell per anar á plassa.*

BER. ¿Ahont vas noya?
PEPA. Vaig á plassa.
BER. No 't torbis.
PEPA. Ni una miqueta.
BER. Bueno, jo me 'n vaig á dins
á buscá un xiquet de feina.
—¡Ah!
PEPA. ¿Que mana? (*moviment de Pepa de anar-
se 'n y torna.*)
BER. No res, no res;
si... no... res, torna de pressa. (*Entra á dins.*)

ESCENA IV.

PEPA y TONET

TON. ¡Que matinet surt lo sol!
Qui á vosté veu s' enlluherna.
Bon dia.
PEPA. Tinga bon dia.
TON. Vá?...
PEPA. A plassa.
TON. ¿Tan maqueta?
L' he vista y el meu cor... se 'n riu?
PEPA. ¿Que haig de fer? Tinch molta pressa. (*s
dirigeix á la esquerra.*)

TON. (*Guaitant á una finestra.*)
No ha sortit, ja tornaré:
no vull que aturat me vejin. (*Se 'n va per la
àreta.*)

ESCENA V.

PEPA y XICH, després TONET, un HOME.

XICH. Pepa, ¿qui es aquet fulano? (*Surt per la es-
querra.*)

PEPA. ¿Ets tu Xich? No sé qui es.
Se que passa molt sovint
y sempre ronda el carré.

XICH. ¿Pot ser per tu?

PEPA. Per mi, no.
Me saluda cuant me veu,
jo responch; y si he 'm diu
tonterias; com conech
qui son ells, sempre procuro
deixarlo aviat.

XICH. Fas molt be.

¿Pot ser vé per la Roseta?

PEPA. Ja saps que surto poquet
de casa y lo que es de fora
ni me 'n cuido, ni tinch temps.

XICH. T' haig de di una cosa.

PEPA. Digas.

XICH. Que t' estimo.

PEPA. Aixó ja ho sé.

XICH. Avuy parlaré á n' el pare;
demano el consentiment
per casarnos. Ja he indicat
aixis... un poch...

PEPA. ¿Com ho ha prés?

XICH. Molt bé; que 'm donará el si...

—Té, ja torna á vení aquell.

(*Per Tonet que surt per la dreta, torna á guai-
tar la finestra y passa de llarch.*)

PEPA. Passa de llarch.

XICH. No; s' atura.

TON. ¡Ayl (*Topant ab un home que porta un sach.*)

HOME. ¡Perdoni!

TON. (*A Pepa y Xich que s' hi acostan.*) No ha estat
res. (*Se 'n vá*)

XICH. Cuant hagi parlat al pare
á n' aquí me 'n vinch corrents
á portarvos la resposta.

PEPA. ¿Será?

XICH. Aquet mati mateix.

Sols pensa ab mi.

PEPA. Tu ja saps
que el meu cor es sempre teu..

ESCENA VI.

DITS y BERNAT.

- BER. Bé, ja veix que 't donas pressa
per aná á plassa.
- PEPA. Ah! es cert!
- BER. Ah!
- PEPA. Que mana?
- BER. Que no triguis.
- PEPA. Está bé.
- BER. Y... no, res mes. (*Pepa se 'n vá.*)
Vols posá que no pensaba
ja ab aná á plassa? ben cert!
- XICH. Avuy al pare demano
que 'm donga el consentiment
per casarme ab vostra filla;
després tots dos parlarem.
- BER. Xich, aixó no 'm desagrada.
- XICH. Te, ja torna á passá aquell. (*Per Ton que
torna á passar guaitant la finestra.*)
- BER. Qui es aquell?
- XICH. Aquell jove.
- BER. Ah! ja ho sé: crech que l' han fet
inspectó dels empedrats
de aquets carrés; sempre 'l veig
que ve y va, passa y traspassa,
ell sol du lentes, y crech
per lo que va suchsehi
que cuant los porta no hi veu.
- XICH. Que dibeu? Si sols ne portan
los curts de vista.
- BER. Y 'ls ximplets
que tenint la vista fina
se la volen fer malbé.
Y d' aquets á Barcelona
ja 't dich que 'n veurás molts cents.
Hi ha mosquits de dizet anys
que encara no han tingut temps
d' apendre á mocarse, y portan
ja lentes, molt satisfets.
- XICH. ¿Qué li suchsehí al fulano?
- BER. Com de costum, pe 'l carré
passaba. S' arreglá 'ls punys,
s' estufá un xich lo cabell,
se posá 'ls lentes, y 's para
fent jugá el seu bastonet;
cuant vet' aquí que de prompte,
per l' altre part del carré,
avansant ab molta calma
venen las burras de llet.
Cuant los animals pacifichs
arribaren ahont era ell...
Ja veurás, perque compreguis
lo que va suchsehir be,

soposem que tú ets la burra.

XICH.

¡Homel

BER.

Se soposa y res mes.

Tu avansas, veus... d' aquet modo...

soposem que jo soch ell.

Camina, topa ab las burras,

cau, aixafantse el barret;

cremat, pega bastonadas

á las burras, que correns

s' escapan y me 'l masegan

perque passen damunt d' ell.

Al sentir las corredissas

s' alarma tot lo carrer,

tot hom surt, qué hi ha? qué passa?

tots parlan, qué es? Oh! qué es?

Los municipals arriban,

tot aixó s' omple de gent,

que s' hi va está mes de una hora,

sens poguer saber may res;

y encara pot se' hi seria

si no hagués cambiat lo temps

y no hagues caigut un xafech

que va deixá el carrer net.

Aquí veus las consecuencias

ben claras y ben patents,

de tenir la vista bona

y dur lentes blanchs ó verts.

XICH.

Son tants y tants los que 'n duhen.

BER.

Res, son tocats del bolet

los xixeretl-los del dia.

O si no, estigas atent,

y veurás lo portá lentes

si 'n té d' inconvenients.

Es un censal... que ja 't dich...

que es un censa! Es ben cert.

Per comprarlos, ja es sabut

que s' han de gastar dinés,

además cordó per durlos

nou gasto, además, que 's pert

un vidre, ó se li fa trossos,

ja tens un altre gastet:

se li trenca la montura,

una de nova, y paguem;

además d' aixó, el cordó

se li trenca, ja está llest,

pert los lentes, y apa, torna

á gastarte mes diners.

Además d' aixó, entretente

á deixá 'ls vidres ben nets;

además d' aixó, t' apreten

lo nas y t' hi fan un sech:

y saps perque tants de gastos

y además inconvenients?

per ferse malbé la vista:

vejes si 'n son de ximplets.

XICH.

Es molta vritat.

ESCENA VII.

DITS y PERET.

PER. ¿Qué hi ha Xicb?
XICH. Parlavam...
PER. Del casament?
XICH. Sí, noy, y tú cuant te casas?
PER. Ho veig lluny.
XICH. Com?
PER. Es ben cert,
perque crech que la Roseta
te el cap pié de pardalets.
Si 's semblés ella á la vostra,
tant de sa casa...
BER. Es un fet
que la meva es mol modesta.
XICH. Be, vamos, no la alabeu
que ja estich enamorat.
BER. Que ets plaga.
XICH. Ja tornaré
aixins que parle ab lo pare. (*Se 'n va.*)
BER. Está be.

ESCENA VIII.

BERNAT, PERET.

BER. Y tú, qué tens?
per qué fas tan mala cara?
PER. Que no estich massa content.
BER. Y aixó?. . Bo! (*Haurá anat per assentarse y
treballar: cuant creu haberse fet un esquins ab
un clau del tamboret.*)
PER. Qué es? qué teniu?
PER. M' he fet un set... no, no l' veig.
m' ho pensaba.—Y bé, qué hi ha? (*S' assen-*
PER. Qué voleu que hi hagi? Res. (*ta.*)
BER. Dons si que es ben poca cosa.
PER. Ja tinch motiu.
BER. Be, qué tens?
PER. Que jo estimo á la Roseta
de molt temps, com ja sabeu,
y no 's porta com deuria;
y per mes que bonament
li he dit: no siguis aixís
perque un dia renyrem,
no hi ha medi, no s' esmena.
BER. Be, pero quins motius tens?
PER. Sabeu que vaig per bons fins.
BER. Y ab aixó Peret fas be,
sigas honrat y per tot
podrás passá ab lo cap dret.
PER. Vos sabeu que jo la estimo,

dons ella abusa, es ben cert
de la meva estimació,
y ab altres te amors.

BER. Ho creus?

PER. No vull dir jo que 'ls estime,
pero no fa lo que deu,
perque si d'amor li parlan
ella contesta: y es cert
que ab altres te relacions:
Veyeu que aixó no está be.

Ahi mateix va aná al ball,
y segons m' han dit després,
hi habia allí un cert subjecte
quc á mí no m' agrada gens
que estava á n' el seu costat,
y sempre va ballá ab ell.

BER. Be. Peret, tú no t' exaltis
sens que tinguis fonement.
De vegadas la apariencia
enganya. Qui sab si aquet
ab qui dius que va ballá
es conegut y res mes?

PER. Jo sé que li fa l' amor
y aixó ja dura de temps.

DONA. Bernat, lo senyó os demana. (*Apareix en la
porta.*)

BER. Está be, ja vinch corrents. (*Se 'n entra dins.*)

ESCENA IX.

PERET.

PER. Me sembla que es aquell jove...
no m' he enganyat, ell mateix.
S' atura; espera á la Rosa,
de dins 'ls observaré. (*Se 'n entra á la botiga*)

ESCENA X.

TON, *després* ROSETA, *al últim* BERNAT.

MÚSICA.

TON. No hi ha no, en tot Barcelona
un pollo tant fi com jo,
per tot allí hont jo 'm presento
ja es sabut que dono cop.
Lo sombrero á la *dernière*
las botinas de xarol,
los punys ben enmidonats,
rissadet; vaig com de nou,
lo vestit elegantíssim,
soch un pollo que faig goig. (*Surt Roseta.*)
Ay hermosa, t'esperaba
palpitant mon cor de amor.

(Per mi s mort aquesta ximple
vritat que soch ben guapot.)
ROS. (Per mí 's desviu el pollito,
de mí está enamoradot.)
TON. En ta vista hermosa meva
lo meu pit troba consol.
ROS. Herbata 't dius maraduix
son mentidas tot aixó.
Sí.
TON. No.
ROS. Sí.
TON. No.
ROS. Sí.
TON. ROS.
Per tú palpita de amor No palpita, no, de amor
nina hermosa lo meu cor. per mí, com dius loteu cor
Ja saps que per tu sospiroy si be 'm dius que sospiras
ja saps que per tu deliro y si be 'm dius que deliras
estimam com t' amo jo. es mentida tot aixó.
Si t' estimo. No m' estimas.
Sí. No.
Sí. No.
Sí. No, no.
BER. Be, vejam si aixó s' aclara
y qui te rahó dels dos.
LON. (D' ahont surt are aquet ximplet?
ROS. Qui 'l demana aquí, qué vol?)
BER. Ay, dispensi, jo 'm pensaba...
que era... (No m' agrada aixó.)
BER. TON.
La noya que te el cap Es guapa y salerosa
ple de pardalets quina conquistal
per serne desgraciada Cuant los companys ho sa-
molt guanyat te. tots me la envidian. pian
Y á 'n á mí 'm sembla Y ja está dit
que no va aquesta noya que al punt tots me pro-
per bona senda. Tenorio xich. claman
ROS.
Ja 's veu be que m' estima,
per mí pateix.
Val mes aquet pollito
que no en Peret.
Ay, las amigas,
cuant sá pigan que 'm caso
com me envidian.

PARLAT.

ESCENA XI.

ROSETA, TON, BERNAT,

BER. Doncas dispensi, 'm pensaba
que era un altre.
TON. Dispensat.

- ROS. (Me sap greu que ho hagi vist,
potsé á en Peret ho dirá.)
- BER. (Aquesta noya te ple
de pardalets lo seu cap. (S' assenta y cus.)
Y en Peret que tant la estima,
mes ella se ho plorará.)
- TON. Digas, perque has trigat tant?
Si tú á n' á mí m' estimessis
com á tú jo 't sé estimá,
ja t' haurias donat pressa
per sorti.
- ROS. No he tardat pas.
Ara es l' hora d' aná á plassa;
y per cert no 'm puch torbá
perque he posat la olla al foch.
- TON. Sempre tens pressa.
- ROS. Veurás,
pot passá la fogonada,
no 'm puch torbá; que 's pesant
aquet cistell. (Lo deixa á terra.)
- TON. No veus jo?
Varem sortií tart del ball
y avuy á punta de dia
casi ab fosca m' he llevat.
Es que jo désitjo veuret,
que sempre ab tú estich pensant.
- ROS. Ja sabs que també t' estimo.
- TON. No tant com jo á tú. (Surt la terraíra per la
esquerro, tirant de la corda que se soposa del
burro.)
- ROS. Quí sab?
- TON. Es que el meu amor es...
- TER. Terra
de escudellas!
- TON. M' ha aixordat.
- TER. (No sé si 'n voldrán aquí.) (Guaita y se 'n va.)
Aturat, ruch.
- TON. Jo t' estimo.
- ROS. Aquet nos está escoltant.
- TON. Tú ja saps que el meu amor
es...
- BER. De mala calitat
es aquet panyo.
- TON. A cap mes
no estimas?
- ROS. Sols á tú, ja ho saps.
Si 't dihuen que ab algú parlo
d' aixó no 'n fassis cap cas,
serán bromas de moment,
en cambi, de tú, qui sap
las que podrian contarme.
- TON. Contá, tothom pot contá
lo que vullga sent mentida,
pero ni aixís de vritat,
que lo que es jo ' soch molt..
- BER. Ximple!

- qué feya? estava somiant?
comprar aquesta levita
de tant mala qualitat.
- TON. Si m' estimas, podrás dir...
BER. Si que 't varen enganyá!
RON. Jo no penso ab ningú mes
y ab tú hermosa 'm vull casá.
ROS. Aquet casament me sembla
que es lluny y molt allunyat.
TON. Será cuant vulguis.
- ROS. Vols dir?
TON. A n' ell qué s' oposará?
Tú saps que jo estich molt be
que á 'n á mí may m' han faltat
cuatre duros per llensarlos,
que visch sense treballar
y puch viure decentment,
que las meas propietats
y 'ls bens que tinch com t' he dit
consisteixen tots ab...
- DRAPAIRE. Draps,
y ferro vell! (*Surt per la dreta.*)
TON. Home! home!
DRAP. Que 'n té per vendre?
TON. Qué hi ha?
DRAP. Draps y ferro vell.
TON. No, no.
DRAP. Com que vosté m' ha cridat.
TON. Dons los meus bens consisteixen
com ja t' he dit, tots ab...
DRAP. Draps
y ferro vell. (*Se 'n va per la esquerra.*)
TON. Altre cop!
aixó no 's pot aguantar. (*Pasan á la dreta.*)
ROS. Mira que aquet nos escolta. (*Pasan á la es-*
querra.)
TON. Jo ab tu 'm porto molt lleal.
Ademés del que ja tinch
que, com te dich, no es escás,
comerció, faig negocis
y per cert que molt be 'm van.
Lo que faig en gran escala,
lo negoci principal,
es negoci de...
DRAP. Barrets
vells! (*Atravesa de esquerra á dreta.*)
TON. Sembla que s' han donat
cita á 'n aquí.
ROS. No recordo
que tinch la olla al foch: es tart,
vaig á plassa.
TON. Ja 't veuré
cuant de plassa tornarás,
hermosa.
ROS. Bufó.
TON. (*Es guapeta.*)

ROS. (Es un pollo ben plantat.)
TON. Estimam com jo t' estimo.
ROS. Sols á tu y cap mes, ja ho saps.
TON. Lo nostre amor es...
BER. Bunyol,
es un bunyol acabat. (*Per la levita. Ton se 'n va per la dreta. Roseta 's dirigeix á la esquerra.*)

ESCENA XII.

BERNAT, PERET, ROSETA.

PER. Bé! molt bé! Tot ho he sentit.
BER. Que tens noy? Que tens? ahont vas?
PER. Escolta.
ROS. Que vols?
PER. Be, digas...
ROS. (Lo sastre tot li ha contat.)
PER. He sentit tot lo que deyau.
ROS. O t' ho han contat: es ben clá!
PER. Qui vols que sigui?
ROS. Qui 'ns veyia
y 'ns estava vigilant.
BER. (Vaig á torná la levita
que ja tot está adobat.)
PER. Era jo qui os observaba,
y ab ell has estat parlant.
ROS. Era un conegut.
PER. Ja ho sé.
Y també se que ahí al ball...
ROS. Bá, bá, bá, tinch la olla al foch
y el carbó se 'm pasará.
Digas, pot se alguna amiga
de la malva del devant
l' hi ha contat y ella á 'n á tu?
Quina soplona n' hi há!
PER. Tu 't poguessis semblá á 'n ella.
ROS. ¡Oh! y tal: no 'n parlem pas.
PER. Tot lo que 't dich es ben cert
T' agrada teni enredats
sempre tres ó quatre nuvis.
ROS. Y tu prens per realitat
lo que sols es una broma.
PER. De molt mal género.
ROS. Y tant!
PER. ¡Res! Estant promesa ab mi
es cosa molt natural
teni relacions ab altres.
Hi ha molt temps que t' he avisat
y 't dich que si no cambias
renyirem!
ROS. A mi que 'm fá!
(No desitjo jo altre cosa.)
PER. Y no es aquet sol, ja saps

que tu has tingut relacions
ab altres.

ROS. Fàs mal de cap:
cuant vulguis renyi no 'm diguis
may mes res, y s' ha acabat.
Me 'n vaig que tinch la olla al foch
y el carbó se 'm pasará.
(Res, lo sastre tot li ha dit:
també vull renyiri.)

PER. Saps...

ROS. Bè, bé, bé (Cuant val mes l' altre
que aquet) (Se dirigeix á la esquerra.)

PER. Quin cap te! quin cap!

ESCENA XIII.

DITS, PEPA, després BERNAT.

PEPA. Bon dia noya. (Surt per la esquerra.)

ROS. Bon dia.
(Ximpleta! Es la soplenera!
Si no tingués la olla al foch
voldria sabé el que deyan.
Li durá soplons.)

PER. Ja ve
de plassa?

PEPA. He tornat depressa.
ROS. (Enrahonan.)

PER. Ya haurá vist
á 'n el Xich.

PEPA. Hi ha una estoneta
cuant anaba á plassa.

P. R. Y crech
que 's casan prompte.

PEPA. Ab certesa
no ho sé encara.

ROS. (Ho sospitava
mes ara ja n' estich certa.
Vet' aquí qui á n' ell li conta
tot lo que faig! Soplenera!
Vaig á plassa, perque tinch
l' olla al foch y no puch perdre
temps. Aquí 'm quedaria
si no tingués tanta pressa.)

PER. Encara est aquí? (Veyent á Roseta.)

ROS. 'T sorprend? (Baixant.)

No m' estranya la sorpresa.
Que pot sé tu y lo teu pare
voleu que entri á casa teva?
Tu 'l desitjas per marit
y 'l teu pare 'l vol per gendre!
Cuant guanyas per du soplons?
L' ofici de soplenera
t' escau molt bé, ets á propósit
tu y ell per semblants baixesas.

- BER. Com! que dius? (sortint.)
PEPA. Perque m' insultas?
PER. Vejas com parlas!
ROS. Pobretal
Enredaires!
BER. Ten cuidado
ab lo que dius. Massa llengua
tens.
ROS. Aquí si algú 'n te massa
no seré jo, seré ella
BER. Noya, explicat. (A Pepa sorprés.)
PEPA. Jo que sél
ROS. Bél ja n' hi ha prou de conversa.
BER. Explicat.
ROS. Ara no puch
tinch l' olla al foch y tinch pressa,
perque el foch se 'm passaria.
Molt bé el papé representan. (s' en vá, es-
querra.)

ESCENA XIV.

DITS, menos ROSETA.

- BER. Que es aixó?
PER. Oh! jo no ho sé.
BER. Y tu noya?
PEPA. Yo tampoch.
PER. Soposa, pot sé, que 'm dihuen
si ab altres te relacions.
BER. Y aixó saps que es ben mentida!
PEPA. Pobre de mi! Que se jó!
PER. No 'n feu cas, com jo l' he vista
ara aquí mateix hi ha poch
parlá ab un altre.
BER. Bé, entra
dins, ves, y arreglaho tot.
Ah!
PEPA. Que mana?
BER. Fes fideus.
Ah!
PEPA. Que mana?
BER. Fideus, no.
mes val arrós.
PEPA. Está bé. (Se 'n va á dins.)

ESCENA XV.

PERET, BERNAT, después HOMENS y DONAS.

- BER. Si cuant hi havia las rahons
algú 'ns veu, tot Barcelona
s' ajunta, que saps que son
molt badalochs, y per res
tot seguit hi ha un rotllo gros.
PER. Som.

BER. Es cert, perquè un fa colla,
que cuant se veu á tothom
aturat, un vol ficars' hi;
l' empenyen, estira el coll,
arriba sempre gent nova,
—que es aixó?—pregunta, y—oh!—
li responen, y per fi
després de haber patit molt,
si no 't roban lo rellotje,
que es fácil, com sab tothom,
trobas que tot Barcelona
s' ha aturat en aquet lloch
perque alli han mort una rata
ó hi ha un lloro en un balcó:
mirat lo que som: figurat
que arí 'ns aturem tots dos,
y parlem de si 'ns agrada
la mostra aquella. Ja hi som!
Com mirem al aire, 's creu
la gent que passa, tothom,
que hi ha algo extraordinari. (*Surt un senyó
y fá lo que indica el vers.*)

Yo 't dich, mira: y un senyó
que passa 'ns veu aturats,
s' acosta ahont nosaltres som,
s' atura, y 's diu;—que hi ha allí?—
(Que hi ha allí?)

SENYÓ.
BER.

Mira al balcó,
passa una dona y s' atura; (*Surt una dona y
fa lo mateix.*)
ja som quatre, si eram dos
Y la dona li pregunta:
Que miran?—L' altre diu: oh! (*La gent deu
sortir segons senyala el vers y per dreta y
esquerra, acostantse naturalment al grupo.
Deu procurarse que no surti tothom al plegat.*)

DONA.

Que miran? (*Al senyó.*)

SENYÓ.

Oh! no ho se pas.

BER.

Ne ve un altre y altres dos,
y al veure gent aturada
també allí s' aturan tots:
tothom pregunta: que hi ha?
y—No ho sé—respon tothom.

HOME 4.

Que hi há?

SENYÓ.

No ho sé. (*Surt mes gent y tots fan
un gros grupo derrera de Bernat y Peret
guaitant tots al aire.*)

DONA.

Y vos?

HOME 3.

Tampoch.

BER.

Fins que al últim cuant se giran
troban que hi ha un rotllo gros,
y que allí tot Barcelona
s' hi reuneix sens sabé com,
y... Com es que hi ha tanta gent? (*Al girar-
se 's troba ab lo grupo: la pregunta la fa
sorprés á Peret.*)

- PER. No ho se pas.
BER. Oh! jo tampoch!
PER. Que passa?
DONA. No ho se.
BER. Que hi há?
HOME 2. No ho sé pas.
PER. Dons jo tampoch.
BER. Bueno, quedem enterats.
Quin rotllo s' ha fet tant gros.
Pot se 'ls diaris de la tarde
ja 'ns dirán lo que es aixó.
HOME 4 Aixó jo crech que no es res.
HOME 2. No ha estat res.
HOME 3. No.
HOME 4. No.
HOME 2. Res, no.
HOME 3. No ha estat res.
TOTS. Ah! ah! ah! ah!
BER. Y que 'n som de badalochs! (*La gent se 'n va.*)
Sabs que aixó semblaba una ópera?
PER. No hi he estat may.
UN HOME. Jo molts cops.
BER. A l' ópera no has estat?
Jo 't diré lo que es aixó.
Una ópera...
PER. Si...
BER. Es una ópera.
Com t' ho esplicaré be jo?
Es... una comedia ab solfas:
que 't sembla la esplicació?
PER. Que estich enterat com antes.
BER. Una ópera... escolteu tots.
MÚSICA.
BER. Primer tots los de la orquesta
tocan com desesperats
un á la guitarra grossa
li pega pesichs, rach! rach!
Un altre toca la flauta
y el canari va imitant,
cuant á lo milló un trompet
fa tatari tatará,
lo contrabaix sum! sum! sum!
y la flauta refilant.
Mes lo que os agradaria
son los violins tant mans:
sembla que 'ls fan pessigollas
que 'ls pessigan fent tich tach;
després apar que jemegan
y que las cordas fan ay!
Y aquell nygu, nygu, nygu
calsas de papé
totas las musicas
van pe 'l meu carré.
Ara ab gran prosopopeya
lo teló se 'n vá cap dalt;
surt un ab casco y plumero

y llensant un gemech gran,
y tot fent una ganyota
diu: ay! ay! ay! ay!
Tot lo públich s' entusiasma,
tothom repica de mans.
Una dona com gitana,
plena de son va cantant.
Dos guerreros ab banderas
fent meneyos molt cremats;
y después baixa el teló
y l' ópera s' ha acabat. (*La gent que s' haurá
quedat se 'n vá.*)

ESCENA XV.

PERET, BERNAT, PEPETA, *després* XICH.

PEP. Que feya aqui tanta gent?
BER. No ho sé, sols se que miraba.
PEP. Y no sab que?
BER. Oh! no.
PER. Jo tampoch.
XICH. Albricias.
BER. Que hi há?
XICH. Que el pare
diu si voleu fe el favor
de arrivaros fins á casa.
Se que á n' ell li tocaria
de trobarvos á vosaltres,
mes com no está massa bo...
BER. Bé, 'ls cumpliments no fan falta.
XICH. Pepeta, 'm dona el permis.
PEP. Me vol per filla?
XICH. Si.
BER. Vaja,
aniré á mudarme el gech:
vina noya. (*Se n' entra á la casa ab Pepa.*)
XICH. Es molt remaca.
Vos espero.

ESCENA XVI.

PERET y XICH, *després* BERNAT.

XICH No m' imitas
Peret, no pensas casarte?
PER. Si aquella á 'n aqui jo estimo
hagués sigut recatada
y modesta com es ella,
ja pensaria en casarme,
que noya ab prendas tan bonas
es molt bona Xich per casa;
mes la que te el cap molt vert
y no pensa ab esmenarse...
XICH. Dons vols di que la que estimas...

PER. Casi 't diré la estimaba.
BER. Que anem? (Sortint.)
XICH. Anem. (Se 'n van.)
PER. (La Roseta
á n' ella pogués semblarse.)

ESCENA XVII.

PERET, TON *després* ROSETA.

TON. (Pot se haurá tornat de plassa
ja es fora hi ha tres quarts d' hora.)
PER. (Aquell fulano altre cop
mira á la casa, s' acosta:
la espera.)
TON. Que fá el favor?..
Creya fumaba, perdoni..
PER. No hi ha de que. (Li dona un misto.)
TON. Moltes gracias.
PER. Casi se per que tant ronda
per aquet carré.
TON. Vol di?
PER. Es cert que espera una noya
que viu al devant?
TON. Pot sé.
Com ho sap?
PER. Aquestas cosas
sempre 's saben. Ahi al ball
vosté la va veure
TON. Home,
veig que está molt al corrent.
Es noya del tot hermosa,
hi ha temps que hi tinch relacions.
La coneix vosté?
PER. Prou, forsa.
Miris, ja torna de plassa.
—Vull parlarte, vina, escolta. (Peret 's posa
devant de Ton porque Roseta no 'l vegi.)
ROS. Que vols?
PER. Que 'm deya el senyor.
ROS. Com! vosté! (Veyent á Ton.)
PER. Que 't tornas roija?
TON. Com vosté? Tractam de tu.
PER. Ja 's tractan de tu?
TON. Y dons, home,
hi ha molt temps que 'ns estimem.
PER. Oh! y jo crech que ella enrahona
ab un del vehinat, y dihuen...
TON. Ja m' han parlat de aquet jove.
Crech que es un tonto.
PER. Vol di?
TON. Oh si. Quant jo 't feya broma
sobre aquet jove, he 'm deyas,
quin tonto de quatre solas!
Que el coneix vosté?

- PER. Si, molt.
ROS. (La cara 'm cau de vergonya
y de rabia.) (Vol anarse'n.)
PER. No te 'n vagis
que no sents lo que diu noya?
ROS. (No se que di!)
PER. Ella á vosté
també el deu estimá forsa.
TON. Cuant menos aixis m' ho diu.
ROS. (Pogués indicarli..) (Volent ferli senyas.)
PER. Noya,
dons l' estimas?
ROS. Jo me 'n vaig.
TON. T' enfadas? Aquesta es bona!
ROS. No saps!... (A Ton.)
PER. Y pot se si que ella
li va dir á vosté la hora
que surt perque la esperés.
TON. Dich que si? (A Roseta.)
ROS. (Me crema aquest home
que no 'm compren.) (Fent senyas á Ton.
Peret se gira y ho veu)
TON. Ola! ola!
perque fas senyas?
ROS. (M' he lluit.)
Renyi tant poch se me 'n dona
que era la meva intenció,
y ara parlaré ab veu forta.
Ell m' estima, jo l' estimo,
y de mi no t' en recordis
ja may mes.
TON. Que vol di aixó?
PER. Que el tonto de quatre solas
aquell promés que es tant neci
's posa á las sevas ordres.
Soch un servidó.
TON. Dispensi.
(Quin bunyol has fet, tanoca.)

ESCENA XVIII.

DITS, gent que va sortint y aturantse.

- HOME 1. Que passa?
ROS. Jo ja volia
renyi ab tu li ha molt de temps,
ja t' he dit que no pensesis
mes ab mi, que val mes ell
que m' estima, ho dich ben alt,
y 's casará ab mi. Ho entens?
TON. (Ay! veig que aquesta ximpleta
's pensaba que era cert
tot lo que li deya. Bá!
milló es no pensarhi mes
y ni sols tornarla á veure

perque veig que 'm compromet.) (S^e 'n va.)
ROS. Com ab ell pots compararte?
Y m' estima: mira...—Aho: t es?
Ahont ha anat? (Confusa y sorpresa.)
PER. Ell ho sabrà.

ESCENA ÚLTIMA.

DITS, BERNAT y XICH.

XICH. Pepeta.
PER. El consentiment
ja tenim.
XICH. Ja soch ditxós.
PEPA. Xich!
BER. Ben prompte 'ls casarem.
PER. Noya, escolta, per ta culpa
deixo de se el teu promés;
mes si vols, pots pendre exemple
que l' exemple al devant tens.
Modesta ella, capritxosa
tu, compara: no dich mes.
HOME 1. Que ha passat?
ROS. (Quina vergonya.)
HOME 2. Be, que ha passat?
HOME 3. Oh! no ho sé.
PER. Y tu Xich?
XICH. Aviat casats.
PER. Que ben ditxosos sigueu,
que es la Pepeta modesta
y ser ditxosa mereix.
(Aquesta si que no te
lo cap ple de pardalets.)

MÚSICA.

ROS. Al fi cada hu troba
son merescut,
la que molts nuvis busca
no 'n te ni un.
Dons ja veyeu
las noyas capritxosas
com plorareu.
Si ab tot lo cor m' estima
á mi en Pepet,
ab tot lo cor l' estimo
també jo á 'n ell.
Lo seu amor
fidel sabré guardarlo
dins del meu cor

PROU.

